

TNO Arbeid

TNO-rapport

Polarisavenue 151
Postbus 718
2130 AS Hoofddorp

15909-lav-lah

www.arbeid.tno.nl

Collectiebeleid Arbo Bibliotheek Nederland

T 023 554 93 93
F 023 554 93 94

Datum 14 januari 2004
Auteurs Charles Lavell, Gerard Reinders

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor Onderzoeks- opdrachten aan TNO, dan wel de betreffende terzake tussen partijen gesloten overeenkomst. Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

© 2004 TNO

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Doelstellingen en doelgroep	4
3	Gebruik(er)sonderzoek 2002	5
4	Collectiebeleid een definitie	7
5	Het AB-NL en haar omgeving	8
6	Onderhoud en actualisatie	9
6.1	Profiel en onderhoud.....	9
6.2	Uniciteit, actualiteit en betrouwbaarheid	9
6.3	Doorverwijsfunctie	10
7	Literatuurselectie en -verwerving	11
7.1	Vraagsturing	11
7.2	Selectieprofiel	11
7.3	Attendering op nieuwe publicaties.....	12
7.4	Bestelling en levering	12
8	Pay per view / elektronische informatie	13
8.1	Pay per view	13
8.2	Overige elektronische informatie.....	13
9	Sanering	15
9.1	Handboeken en naslagwerken.....	15
9.2	Jaarboeken en statistieken.....	15
9.3	Jaarverslagen.....	16
9.4	Wet- en regelgeving.....	16
9.5	Normen	16
9.6	Rapporten TNO Arbeid, scripties en (andere) grijze literatuur.....	16
9.7	Overige boeken en rapporten en seriewerken.....	17
9.8	Tijdschriften en tijdschriftartikelen.....	17
9.9	Elektronische documenten.....	18
10	Organisatie van het collectiebeleid	19
A	Arbowebwijzer	20
B	Arbo Informatiebestanden	21
C	Tabel sanering	22
D	Selectieprofiel trefwoorden	23

1 Inleiding

Sinds 1 januari 2003 is het project Kennis- en Documentatiecentrum (KDC) TNO ondergebracht bij het Nationaal Arbokennisknooppunt als projectonderdeel Collectie Arboliteratuur. In juni 2003 is de bibliotheek waar de collectie Arboliteratuur is ondergebracht, bij TNO Arbeid in Hoofddorp, omgevormd tot Arbo Bibliotheek Nederland (AB-NL), in navolging van het in maart 2003 gestarte Arbo Platform Nederland.

In het Werkprogramma 2003 van het Nationaal Arbokennisknooppunt zijn de volgende activiteiten inzake het collectiebeleid¹ aangegeven:

- de collectie wordt in 2003 onderhouden en geactualiseerd;
- literatuurselectie;
- literatuurverwerving, met het accent op het werven en toegankelijk maken van elektronische (vak)literatuur;
- pay per view / elektronische informatie;
- sanering;
- bijstelling collectiebeleid conform de uitkomsten gebruikersonderzoek en actualisering van document Collectiebeleid KDC TNO.²

Deze nota is het resultaat van de laatstgenoemde activiteit. In de nota wordt niet alleen ingegaan op het collectiebeleid betreffende de “state of the art”, zoals vastgelegd in de vakliteratuur. Er wordt hier ook ingegaan op de in 2001 gerealiseerde deelcollecties Arbowedwijzer en Arbo Informatiebestanden (zie bijlage A en bijlage B). Dat waren weliswaar aparte projecten binnen het Nationaal Arbokennisknooppunt in 2003, maar vanaf 2004 zullen de deelcollecties onderdeel uitmaken van het project Arbo Bibliotheek Nederland.

Deze nota geeft het Arbo Platform Nederland zicht op de praktijk van het collectiebeleid van het project en op de uitvoering van het beleid voor 2004-2005.

---

¹ Reinders, G., J. de Lange, J. Mossink, Werkprogramma 2003 van het Nationaal Arbokennisknooppunt, 29 november 2002, p. 11-12

² Lavell, C., G. Reinders, Collectiebeleid project Kennis- en DocumentatieCentrum (KDC) TNO Arbeid, 3 december 2001.

2 Doelstellingen en doelgroep

Het project Arbo Bibliotheek Nederland maakt onderdeel uit van het totaalproject arbo.nl, i.c. activiteiten t.b.v. het Arbo Platform Nederland. Het project legt zich toe op het werven, beschrijven, toegankelijk maken en beschikbaarstelling van vastgelegde kennis en (naslag)informatie op het domein Arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie. Op deze wijze is er één informatie- en kennisknooppunt dat zicht geeft op de stand van de techniek, wetenschap en regelgeving.

Projectdoelen zijn:

- het onderhouden van een infrastructuur ter ondersteuning van de praktijk van arbo-professionals, zodat zij zich kunnen informeren, kunnen raadplegen en kunnen beschikken over de stand van de techniek, wetenschap en regelgeving;
- het realiseren van een elektronisch en virtueel informatie- en kennisknooppunt, waar betrouwbare, relevante, actuele, volledige (documentaire) informatie op het kennisdomein “arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie” te raadplegen is;
- het onderhouden en realiseren van een informatie- en kennisknooppunt, die op een efficiënte en effectieve wijze de (documentaire) informatie beschikbaar stelt aan de door de opdrachtgever omschreven doelgroepen.

De primaire verantwoordelijkheid voor ‘goede’ arbeidsomstandigheden liggen bij werkgevers en werknemers. Met hun kennis- en informatievragen kunnen zij terecht bij de arbodiensten, die in de arbo-kennis infrastructuur fungeren als eerstelijnsvoorziening. Ter ondersteuning van arbodiensten en daar waar behoefte is aan specifieke kennis en informatie is AB-NL het aangewezen informatiepunt.

In beginsel kan iedereen de AB-NL raadplegen via de website www.arbo.nl of rechtstreeks via www.arbo.nl/arbobibliotheek, maar de AB-NL en daarmee het collectiebeleid richt zich vooral op de volgende doelgroepen:

- arbodeskundigen, werkzaam bij arbodiensten, bedrijven, instellingen en advies- en onderzoeksbureaus;
- leden ondernemingsraden, medewerkers van vakbonden, werkgeversorganisaties en brancheorganisaties.

3 Gebruik(er)sonderzoek 2002

In 2002 is een onderzoek³ uitgevoerd, dat zicht moest geven op de bekendheid van de diensten, de wensen en eisen van gebruikers van het toenmalige KDC (nu: Arbo Bibliotheek Nederland) en waarom delen van de doelgroepen niet gebruik maken van deze infrastructurele voorziening. In het onderzoek is naast het project KDC (nu: project Arbo Bibliotheek Nederland) ook het project www.arbo.nl betrokken.

Inzake het collectiebeleid zijn de volgende gegevens uit het onderzoek van belang:

- Het blijkt dat de niet-gebruikers (met name bedrijfs- en verzekeringsartsen) significant meer behoefte hebben aan informatie over verzuimbeleid en bedrijfsgeneeskunde en significant minder behoefte aan informatie over arbowetgeving, arbo/veiligheidszorg, ergonomie, tillen/fysieke belasting, toxische stoffen, arbeidsongevallen, arboconvenanten en arbeidshygiëne;
- wat betreft de typen informatie waar men behoefte aan heeft, blijkt dat niet-gebruikers (met name bedrijfs- en verzekeringsartsen) significant minder behoefte hebben aan de volgende typen informatie: nieuws over arbo, praktische oplossingen voor arboproblemen, onderzoeksrapporten, vakliteratuur, arbo productinformatie, databases voor praktische oplossingen en research, adressen arbo-organisaties, meningen arbodeskundigen, statistische gegevens en discussies met vakgenoten;
- 68% van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan direct doorlinken van de catalogus naar volledige teksten van tijdschriftartikelen. 23% staat hier neutraal tegenover. 73% geeft aan zeker of misschien bereid te zijn voor het doorlinken naar volledige teksten te betalen;

Aandachtspunten voor het toekomstige collectiebeleid zijn:

- Op basis van bovenstaande is de door het Ministerie van SZW gekozen ontwikkeling van de Arbo Bibliotheek Nederland (voorheen: KDC) richting een elektronische virtuele bibliotheek een door de respondenten aangegeven gewenste richting. Een ontwikkeling richting het elektronisch doorgeleiden richting de vakliteratuur van commerciële uitgevers wordt door de respondenten ondersteund (pay per view);
- door meer aandacht voor thema's als ergonomie, arbeid en organisatie, bedrijfs-geneeskunde en het presenteren van praktische oplossingen kan de infrastructurele voorziening beter voorzien in de informatiebehoeften van haar doelgroepen. Hierin is maatwerk (doelgroepgericht) gewenst wil de aangeboden content ook snel en eenvoudig toegepast kunnen worden;
- op dit moment bestaat de content van de website en de collectie aan vakliteratuur voornamelijk uit arbeidshygiënische en veiligheidkundige informatie. Daarmee wordt in ieder geval niet tegemoet gekomen aan de grootste beroepsgroep uit het arbeidsomstandigheden veld: bedrijfsartsen;
- door aandacht voor promotie, de informatiebehoeften van de doelgroepen, het inbrengen van vraagsturing, de contentuitbreiding, maatwerk en de toegankelijkheid kan de komende jaren gewerkt worden aan "Met gemak goed geïnformeerd"!
- de behoefte van ergonomen en A&O deskundigen aan vakinformatie is groot. In het collectiebeleid en de promotie dient hier rekening mee gehouden te worden;

---

³ Willemsen, M., G. Reinders, Informatiebehoefte en zoekgedrag van arboprofessionals, februari 2003

- gebruikers geven aan met name actualiteit als een belangrijke voorwaarde voor tevredenheid te zien. Dit zal tot uiting moeten komen in het gevoerde collectiebeleid.

In deze nota zijn de aandachtspunten uit het gebruikersonderzoek inzake het collectiebeleid als actiepunten meegenomen.

4 Collectiebeleid een definitie

Een collectiebeleid in het kader van het project Arbo Bibliotheek Nederland, is erop gericht het beleidsmatig bijeenbrengen van informatiedragend materiaal, dat kennis of (naslag)informatie bevat opdat de doelgroepen toegang hebben tot de stand van de techniek, wetenschap en regelgeving.

Onderdeel van dat collectiebeleid zijn de volgende activiteiten:

- zich informeren over de beschikbaarheid van informatiedragend materiaal op gedefinieerd kennisdomein;
- het selecteren uit het beschikbare informatiedragende materiaal op basis van een collectievormingsprofiel;
- het beoordelen of het beschikbare materiaal aangeschaft of gedownload moet worden
- het aanschaffen/bestellen/toestemming vragen voor het opnemen van het informatiedragende materiaal in de collectie;
- het laten beschrijven van het informatiedragende materiaal;
- het opnemen van deze beschrijving in de collectie (het databestand);
- het toezien op het actueel en betrouwbaar blijven van opgenomen informatiedragende materialen (saneren).

De collectie van de AB-NL beschrijft vakliteratuur, onafhankelijk van de informatiedrager, op het gedefinieerde kennisdomein. Onafhankelijk van de informatiedrager impliceert dit dat in de catalogus ook literatuur te vinden is die gepubliceerd is op het internet. De volgende documenttypen worden gecollectieerd en beschreven: boeken, tijdschriftartikelen, (onderzoeks)rapporten, scripties, proefschriften, adviezen, statistieken, wet- en regelgeving, richtlijnen, normen, leerboeken, case studies, checklists, publicaties van de sociale partners en publicaties van internationale organisaties.

5 Het AB-NL en haar omgeving

De AB-NL is niet de enige partij die (vak)literatuur op het kennisdomein Arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie toegankelijk maakt en gratis raadpleegbaar stelt via internet. Delen van de vakliteratuur op dit kennisdomein zijn raadpleegbaar via bijvoorbeeld de universiteitsbibliotheken. De mate van toegankelijkheid van deze bibliotheken is echter beperkt door de mate van ontsluiting van deze (vak)literatuur en doordat externe belangstellenden deze (vak)literatuur doorgaans moeilijk kunnen raadplegen. Bovendien concentreren deze universiteitsbibliotheken zich op het toegankelijk maken van met name wetenschappelijke literatuur, wat onvoldoende is voor doelgroepen die (ook) behoefte hebben aan niet-wetenschappelijke literatuur op het kennisdomein. Deelcollecties of vakliteratuurcollecties zijn niet altijd te herkennen via de catalogi van de universiteitsbibliotheken. Soms zijn deelcollecties niet raadpleegbaar via internet, zoals die van het Coronelinstituut (Universiteit van Amsterdam).

De internationale vakliteratuur op het kennisdomein is voor het medisch deel gratis raadpleegbaar via het internationale vakliteratuurbestand Pubmed. De ontsluiting (het gebruik van abstracts en het toekennen van termen uit een thesaurus) is hoog en daarmee de terugvindbaarheid. De toegang tot de internationale vakliteratuur voor de andere arbo-disciplines is veelal niet gratis (OSH-references, OSH-ROM, Sociofiles, Psychinfo).

Bedrijfsartsen, verzekeringsgeneeskundigen worden daarnaast in hun dagelijks werk ondersteund door de beschikbaarstelling van “evidence based” standaarden, richtlijnen, factsheets. Voorbeelden daarvan zijn: www.kenniscentra.nl; www.nvab-richtlijnen.nl; www.beroepsziekten.nl. Via het NIWI hebben alle doelgroepen toegang tot de Nederlandse onderzoek Databank (NOD). De NOD is uniek door het verzamelen van lopende onderzoeksgegevens.

Grijze literatuur (literatuur die niet verspreid wordt door de officiële uitgevers) is op het kennisdomein Arbo, verzuim en reïntegratie beperkt terugvindbaar. GLIN (Grijze Literatuur in Nederland) geeft een overzicht van proefschriften, publicaties van bestuursorganen, wetenschappelijke instellingen en vergelijkbare instellingen. Voorwaarde is wel dat de corporatieve auteurs hun eigen publicaties aanmelden bij het Depot van Nederlandse publicaties. De mate van ontsluiting van de grijze literatuur is beperkt (grote trefwoorden, geen samenvatting). Niet opgenomen in dit databestand zijn de scripties van arboprofessionals in opleiding.

Overheidsinformatie en geïntegreerde wetteksten zijn gratis raadpleegbaar via internet: www.overheid.nl; www.wetwegwijzer.nl; <http://wettenbank.sdu>.

Steeds meer organisaties beschouwen internet als het medium waarop zij hun elektronische publicaties kwijt kunnen. Zo ziet het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCVB) af van papieren versies van hun richtlijnen en zijn de richtlijnen gratis te downloaden van hun website.

6 Onderhoud en actualisatie

6.1 Profiel en onderhoud

Uit de aangeboden internetliteratuur, grijze literatuur en uitgeversliteratuur maakt de AB-NL een selectie op basis van kennisdomein, doelgroep, publicatietype en budget, waarna de geselecteerde literatuur besteld of gedownload wordt. Vervolgens worden documentbeschrijvingen gemaakt van de aangeschafte literatuur. Deze documentbeschrijvingen worden gemaakt door TNO Arbeid, het Ministerie van SZW, IWI en CWI; de zogenaamde SANS-partners. TNO Arbeid laat de document- beschrijvingen maken door gedetacheerde medewerkers van Reekx uit Groningen. Deze documentbeschrijvingen worden gecheckt door TNO Arbeid alvorens de documentbeschrijvingen in de catalogus van de AB-NL beschikbaar gesteld worden voor raadpleging. Deze documentbeschrijvingen zijn van evident belang om de toegankelijkheid en kwaliteit van de collectie en daarmee de terugvindbaarheid van de (vak)literatuur te waarborgen. Omwille van de betrouwbaarheid en actualiteit van de collectie worden saneringswerkzaamheden verricht door de AB-NL. Bij verwerving en ontsluiting van content zal de AB-NL de samenwerking met de andere SANS-bibliotheken continueren. Die samenwerking speelt een belangrijke rol bij de kwaliteit en volledigheid van de content van de AB-NL. Ter ondersteuning van het beschreven proces worden systeem- en applicatie-werkzaamheden verricht, die aan de ene kant het proces ondersteunen en aan de andere kant de gebruiker de mogelijkheid geven tot het elektronisch raadplegen van de catalogus van de AB-NL via internet. Systeembeheer en -ontwikkeling is een apart project binnen het Nationaal Arbokennisknooppunt.

6.2 Unicité, actualiteit en betrouwbaarheid

De AB-NL probeert met haar vakliteratuur een unieke positie in te nemen. Daarbij heeft de toegankelijkheid van de nationale (vak)literatuur de hoogste prioriteit. De AB-NL realiseert dit door aan de ene kant het verzamelen van uniek materiaal (waaronder scripties, literatuur NINA partners en buitenlandse (grijze) literatuur) en door aan de andere kant de nationale (vak)literatuur op het kennisdomein vergaand te ontsluiten. Bij de ontsluiting van de (vak)literatuur wordt behalve met 'arboprofessionals' ook rekening gehouden met de behoeften van bijvoorbeeld werkgevers-, werknemers- en branche-organisaties. Kortom niet alleen wetenschappelijke literatuur wordt toegankelijk gemaakt, maar ook (vak)literatuur ten behoeve van genoemde organisaties.

Gelet op de beschikbaarheid van biomedische literatuur beperkt de AB-NL zich hier tot de ontsluiting van een 20-tal internationale kerntijdschriften. Op deze wijze hebben de doelgroepen de beschikking over een database die uniek is en de (vak)literatuur voor hen transparant maakt.

Gegeven het voorafgaande streeft de AB-NL naar een zo volledig mogelijke collectie. Van groot belang is verder dat de collectie actueel en betrouwbaar moet zijn. Tenslotte is de catalogus van de AB-NL openbaar gemaakt via de internetsite van het Nationaal Arbokennisknooppunt (www.arbo.nl). Daarmee kunnen de doelgroepen op de hoogte blijven van de laatste stand van zaken inzake richtlijnen, regelgeving, wetgeving en wetenschap op de onderwerpsgebieden arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie. Omdat voor arboprofessionals een actuele en betrouwbare collectie op de drie

onderwerpsgebieden essentieel is, mag de collectie van de AB-NL geen verouderde en niet meer geldige documenten bevatten (zie verder hoofdstuk 9. Sanering).

6.3 Doorverwijsfunctie

Soms vragen arboprofessionals en interne medewerkers van TNO Arbeid naar historische documenten zoals vroegere arbowetgeving voor onderzoek of bewijslast. Meestal hebben wij deze documenten reeds vervangen of gesaneerd. Een enkele keer kunnen wij ze wel ten dienste zijn. Toch stellen wij als uitgangspunt dat de AB-NL een actuele collectie voorop moet stellen. Het onderhouden van een historische collectie is daarmee moeilijk te combineren en zou de nodige aanpassingen vergen. Want stel dat we alle oudere versies van de arbowetgeving bewaren ten behoeve van historisch onderzoek, dan kunnen we deze toch niet middels de catalogus en internet zichtbaar maken. Dat zou de collectie hoogst onbetrouwbaar en zelfs ondoorzichtig maken. Dit vergt dan weer aanpassingen aan het catalogussysteem zodat alleen de laatste versies zichtbaar zijn. De oudere documenten zijn dan uitsluitend met een bepaalde zoekleutel en met tussenkomst van medewerkers van de AB-NL te raadplegen.

Dat is niet de weg die wij willen volgen. Voor historische documenten moeten wij gericht doorverwijzen, waarbij het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) een sleutelrol vervult. Om goed te kunnen doorverwijzen zorgt de AB-NL ervoor goed op de hoogte te zijn van arborelevante en openbaar toegankelijke (historische) collecties en deze te beschrijven in het (eveneens via internet) raadpleegbare *Arbo Informatie Bestanden* op www.arbo.nl. Ook heeft de AB-NL met het IISG een overeenkomst, waarbij het IISG de belangrijkste historische documenten van ons overneemt. Als tegenprestatie kan de AB-NL in voorkomende situaties een beroep doen op het IISG om deze historische documenten alsnog te raadplegen.

7 Literatuurselectie en -verwerving

7.1 Vraagsturing

In 2003 is professionals de mogelijkheid gegeven om via de rubriek Publicaties op www.arbo.nl suggesties te doen over aanschaf van vakliteratuur voor de AB-NL. In dat jaar is tevens een start gemaakt met het benaderen van beroepsverenigingen en kenniscentra om middels een zogenaamd correspondentennetwerk of adviesgroep invloed uit te oefenen op documentleverantie en literatuurverwerving van de AB-NL. In 2004 moet dit netwerk/ deze groep een definitieve bijdrage gaan leveren aan het collectiebeleid van de AB-NL. Vanwege het belang van elektronische beschikbaarstelling van informatie zal tevens met vertegenwoordigers van netwerk/groep vastgelegd worden dat deze informatie ook aan de AB-NL geleverd wordt (automatische literatuurverwerving). (Zie ook hoofdstuk 10: Organisatie van het collectiebeleid).

7.2 Selectieprofiel

Op basis van trefwoorden is een selectieprofiel (zie bijlage) gemaakt ter ondersteuning bij de aanschaf van literatuur op het gebied van arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie. Dat selectieprofiel wordt ook gebruikt bij het opstellen van een collectievormingsprofiel, in casu bij de evaluatie van de aanschaf.

In beginsel schaft de AB-NL alle publicaties van de NINA-partners aan, tenzij de inhoud van de publicatie duidelijk niets met arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie van doen heeft. Ook alle publicaties van TNO Arbeid en van gecertificeerde arbo-opleidingen worden in de collectie opgenomen. Nieuwe Nederlandse wet- en regelgeving en normen worden gecontroleerd middels een profiel bij OpMaat van uitgeverij Sdu. Een vergelijkbaar profiel bestaat er voor Europese wet- en regelgeving.

De AB-NL beoordeelt in samenwerking met de SANS-partners elk nieuw nummer van een binnengekomen tijdschrift op inhoud. Relevante artikelen worden gedocumenteerd en in de catalogus opgenomen. Behalve de artikelen die de andere SANS-partners documenteren worden ook de door deze partners gedocumenteerde boeken en rapporten geselecteerd op relevantie voor de collectie. De geselecteerde literatuur wordt vervolgens geconverteerd naar de catalogus van de AB-NL.

Een belangrijk criterium voor alle literatuur is het streven naar een toename van uitsluitend elektronische (full-text) beschikbaarstelling. Elektronische documenten worden dan niet meer in papieren vorm aangeschaft. Zo zijn documenten betreffende wet- en regelgeving bijna alle alleen nog elektronisch (via onder meer OpMaat van Sdu) te raadplegen. Op grond van licentierechten is de meeste uitgeverijliteratuur van elektronische beschikbaarstelling uitgesloten. Bij deze literatuur is raadpleging tegen betaling wel mogelijk, maar vrije beschikbaarstelling via internet niet. Uitgeverijliteratuur is daarom in 2002 en 2003 vrijwel uitsluitend in papieren vorm aangeschaft.

De AB-NL neemt uitsluitend literatuur in de Nederlandse, Engelse en Duitse taal op. Verder worden folders, brochures en zogenaamde populaire literatuur niet gecollectieerd. De nadruk ligt op de aanschaf van vakliteratuur met een bijzondere aandacht voor grijze literatuur.

7.3 Attending op nieuwe publicaties

Om op de hoogte te blijven van uitgeversliteratuur op de onderwerpsgebieden arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie maken we gebruik van diverse elektronische bronnen. Bij een aantal grote internationale uitgevers heeft de AB-NL een belangstellingsprofiel uitgezet, waardoor we maandelijks via e-mail geattendeerd worden op nieuwe publicaties. De bekendste daarvan is de Britse uitgever Dawson die een groot deel van de internationale literatuur uitgeeft. Ook bij de Nederlandse uitgevers Elsevier en Managementliteratuur zijn belangstellingsprofielen uitgezet

Verder attendeert de internetspider "Morning paper" ons op nieuwe publicaties. In de spider zijn de url's van bestel- en publicatiepagina's op de internetsite van uitgevers vastgelegd. Bij elke wijziging op die pagina's - bijvoorbeeld de plaatsing van een nieuwe publicatie - geeft de spider een melding. Vervolgens wordt de pagina bekeken op relevante literatuur. De spider wordt verder gebruikt bij het achterhalen van grijze literatuur. Bestel- en publicatiepagina's en aanwinstenlijsten van meer dan 50 nationale en internationale organisaties, waaronder UWV, Gezondheidsraad, Stichting van de Arbeid, ILO, WHO, NIOSH, Nederlandse universiteiten en de NINA-partners, zijn in de spider vastgelegd.

De AB-NL wordt op nieuwe tijdschriften en (grijze) vakbladen geattendeerd door de spider "Morning paper", door uitgeversprofielen en door (interne) deskundigen. Bij twijfel over het al dan niet opnemen in de collectie wordt eerst een proefabonnement genomen, zo dat de inhoud en relevantie t.o.v. de drie kerngebieden beoordeeld kan worden.

7.4 Bestelling en levering

Bij de Britse uitgever Dawson wordt het meeste van de internationale literatuur besteld. Dawson rekent geen verzendkosten wat een aanzienlijke kostenbesparing met zich meebrengt. Met uitzondering van de literatuur die de AB-NL via Dawson aanschafft wordt de uitgeversliteratuur rechtstreeks bij de uitgevers of via de 'Levering van en dienstverlening rondom boeken' van boekhandel Scheltema in Amsterdam besteld.

Documenten in papieren vorm bestelt de AB-NL bij de uitgevende organisaties of via boekhandel Scheltema in Amsterdam. Elektronische documenten worden afhankelijk van het recht om te downloaden en/of te linken in elektronische vorm aan de catalogus gekoppeld.

De meeste abonnementen op periodieken, zoals tijdschriften, jaarboeken en statistieken lopen via tijdschriftagent Swets-Blackwell. De overige abonnementen komen rechtstreeks van de betreffende uitgevers.

8 Pay per view / elektronische informatie

8.1 Pay per view

In 2003 is met de Nederlandse uitgevers Bohn, Stafleu en Van Loghum (BSL) en het Nederlands Normalisatie Instituut (NNI) een afspraak gemaakt over het elektronisch beschikbaar stellen van informatie. Met BSL is daartoe een pilot gestart. Begin 2004 zal het NNI volgen door een directe koppeling tussen de Arbo Bibliotheek Nederland en de zogenaamde Normendatabank tot stand te brengen. Ook met Kluwer, Elsevier Science, Reed Elsevier, Kerckebosch en Ten Hagen Stam zijn in 2003 contacten gelegd voor elektronische beschikbaarstelling van relevante 'arbo-literatuur'. Middels een pay-per-view optie en/of abonnementsvorm zouden 'arbo-professionals' via de AB-NL dan direct toegang krijgen tot de elektronische informatie van deze uitgevers. De AB-NL wordt dan een belangrijke portal van 'arboliteratuur'. De rol als leverancier neemt dan duidelijk af, hetgeen de administratieve lasten vermindert. Deze lasten komen direct bij de uitgevers te liggen. De Sdu biedt elektronische informatie nog uitsluitend via CD-ROMs aan, hetgeen directe koppeling tussen die informatie en de Arbo Bibliotheek Nederland bemoeilijkt op grond van licentierechten.

8.2 Overige elektronische informatie

Met Nederlandse en buitenlandse organisaties die (grijze) literatuur over arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie full-text op hun internetsite plaatsen legt de AB-NL contact om deze te mogen downloaden of dieplinken. Vanwege de bewaarfunctie die de AB-NL heeft voor deze grijze literatuur heeft downloaden (pdf) de voorkeur. Tevens bevat de documentbeschrijving altijd een bronvermelding (de naam van de organisatie) in het veld "uitgever" in de catalogus.

In 2002 en 2003 hebben in totaal 81 organisaties toestemming verleend om hun elektronische documenten te downloaden of te dieplinken naar de recordbeschrijving in de AB-NL. De komende jaren zal deze trend onverminderd worden voortgezet. Met steeds meer arbo-opleidingen maakt de AB-NL over het elektronisch beschikbaar stellen van scripties om deze fulltext (pdf) aan de catalogus van de AB-NL te koppelen. De aanlevering verloopt tot nu toe moeizaam, dus zal in 2004 opnieuw contact gelegd worden met deze opleidingen.

De AB-NL beschikt over alle relevante scripties van de beroepsopleidingen NSPOH en HVK. Sinds 2003 worden deze uitsluitend elektronisch verworven. Scripties van voorgaande jaren zijn uitsluitend in folioform aanwezig. Het ligt in de bedoeling om deze scripties in 2004 te digitaliseren (er elektronische documenten van te maken). Met deze activiteit zullen belangrijke 'arboprofessionals' als veiligheidskundigen, verzekeringsartsen en bedrijfsartsen eenvoudig toegang krijgen tot een grote bron van informatie op hun beroepsgebied.

Met (de andere vertegenwoordigers/landen) van het Agentschap zal in 2004 de (automatische) levering of verwerving van elektronische documenten een actiepoint zijn. De AB-NL kan zijn elektronische informatie daarmee aanzienlijk uitbreiden. En de 'arbo-

professional' kan er dan op rekenen dat alle relevante literatuur van de Focal Point partners in de AB-NL is terug te vinden.

Ondanks deze groei van elektronische informatie is veel professionele informatie nog uitsluitend in folioform verkrijgbaar. De verwerving ervan zal in 2004 weliswaar afnemen, overeenkomstig de uitleen ervan, maar nog steeds doorgaan. Documentleverantie (uitleen en kopieservice) blijft derhalve een belangrijke activiteit van de AB-NL. Doel en organisatie van de documentleverantie is dat gecollectioneerde en beschreven documenten ook daadwerkelijk beschikbaar komen voor de doelgroepen. En als dat niet mogelijk is middels elektronische beschikbaarstelling – hoogste prioriteit voor de AB-NL – dan moeten documenten aan de doelgroepen uitgeleend worden. De AB-NL streeft ernaar de documentleverantie elk jaar kostendekkend uit te voeren. Wel moet hier verwezen worden naar de nieuwe auteurswet, waarbij de financiële consequenties voor de AB-NL op dit moment (eind 2003) nog onduidelijk zijn.

Documentleverantie is een apart project van de AB-NL dat onafhankelijk van het Nationaal Arbokennisknooppunt (of www.arbo.nl) is begroot.

9 Sanering⁴

9.1 Handboeken en naslagwerken

De AB-NL heeft een grote verzameling internationale en nationale handboeken op medisch-, chemisch-, veiligheids- en arbogebied. Een aantal van deze handboeken verkrijgen we via abonnement (o.a. Swets-Blackwell). Andere zijn in de loop der jaren middels selectie en collectionering aangeschaft. Als er een nieuwe versie van een middels abonnement verworven handboek binnenkomt, dan vervangen we de oudere versie. Het catalogusrecord wordt overschreven. Voor de overige handboeken vindt een tweejaarlijkse controle op nieuw verschenen versies plaats. Vervolgens besluiten we of de nieuwe versie wordt aangeschaft. Tevens bekijken we dan of een abonnement al dan niet wordt voortgezet.

9.2 Jaarboeken en statistieken

Ook bij jaarboeken geldt het onderscheid “via abonnement verkregen” en “actief ge-collectioneerd/ tweejaarlijkse controle”. Een belangrijk verschil met handboeken is de wijze van vervanging. Jaarboeken (en halfjaarboeken) met belangrijke overzichten en gegevens over een bepaalde periode, zoals de UWV-rapportages, worden t.b.v. vergelijking en longitudinale analyse 10 jaar bewaard. Eigenlijk zijn het geen echte jaarboeken, maar regelmatig verschijnende publicaties met gelijkkluidende titels maar een verschillende inhoud. In feite worden ze behandeld als gewone boeken en rapporten. Daarom zijn ze ook herkenbaar aan een aparte recordbeschrijving in de catalogus. In 2002 en 2003 zijn een groot aantal van deze ‘onechte’ jaarboeken in elektronische vorm verschenen en daardoor niet meer in papieren vorm aangeschaft, maar gedownload of gediëplinkt.

Jaarboeken op de drie kerngebieden en statistieken bewaren we 3 jaar. Dit zijn wel echte jaarboeken, omdat de inhoud met de nodige jaarlijkse wijzigingen verder ongeveer hetzelfde blijft. Deze jaarboeken kennen geen aparte recordbeschrijving in de catalogus, maar zijn in één record ondergebracht. In het zogenaamde exemplaarveld in de catalogus zijn deze jaarboeken en statistieken als apart exemplaar opgenomen. Bij het plaatscodeveld staat als extra vermelding het jaar waarop het boek betrekking heeft. Een uitzondering vormen de statistieken van het ILO, waarvoor een bewaartermijn van 10 jaar geldt, en het *Arbojaarboek*. Dit jaarboek is het enige dat we niet saneren. Voor dit jaarboek bestaat een bewaarfunctie. Alle overige, algemene jaarboeken worden jaarlijks gesaneerd en de recordbeschrijving in de catalogus vervangen.

---

⁴ Zie ook bijlage C: Tabel sanering

9.3 Jaarverslagen

Vanwege de grote landelijke verspreiding, vluchtigheid en de toenemende mogelijkheden deze via internet te raadplegen worden jaarverslagen en jaarplannen niet in de catalogus van de AB-NL opgenomen. Overigens is het merendeel van de jaarverslagen die nog in papieren versie aanwezig waren in 2002 en 2003 gesaneerd. Van een vijftal organisaties die actief zijn op het terrein van arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie worden jaarverslagen in elektronische vorm in de catalogus opgenomen. De belangrijkste is het jaarverslag van de Arbeidsinspectie. Het bevat belangrijke gegevens voor arboprofessionals. Deze jaarverslagen worden – evenals jaarboeken op de drie kerngebieden en statistieken - 3 jaar bewaard.

9.4 Wet- en regelgeving

De vervanging en sanering van deze vrijwel uitsluitend elektronisch verworven documenten kent geen essentieel verschil met documenten in papieren vorm. Er worden alleen catalogusrecords aangepast en geen fysieke documenten uit de kasten verwijderd. Zoals eerder aangegeven moeten vooral nationale en internationale wetgeving actueel en betrouwbaar zijn. Als een nieuwe wettekst een volledige vervanging is van een bestaande wettekst, dan wordt de laatste direct vervangen. Bij aanvullingen op bestaande wetteksten vindt (nog) geen vervanging plaats. Tenslotte zal de AB-NL driejaarlijks in de maand januari alle in de catalogus opgenomen wetgeving onder meer controleren op de juiste versies en zo nodig aanpassen en/of saneren.

9.5 Normen

Hier vindt direct vervanging en sanering van de bestaande norm plaats, als er een nieuwe versie is aangeschaft. In 2004 zal een merendeel van de normen gesaneerd worden. In dat jaar start een koppeling tussen de normendatabank van het NNI en de catalogus van de AB-NL. Arboprofessionals kunnen dan (tegen betaling) direct de elektronische versie van de norm in de normendatabank raadplegen (zie ook hoofdstuk 8.1: Pay per view).

9.6 Rapporten TNO Arbeid, scripties en (andere) grijze literatuur

Omdat TNO Arbeid een centrale en unieke rol speelt in de collectionering van deze documenten is dit onderdeel van de collectie uitgezonderd van sanering. Dat geldt natuurlijk in de eerste plaats voor de rapporten van het NIA, NIA-TNO, TNO PG divisie Arbeid en TNO Arbeid. Zelfs als er een handelseditie van één van deze rapporten verschijnt, dan blijft de originele versie in het archiefgedeelte van de collectie gehandhaafd. Voor scripties van de gecertificeerde Arbo-opleidingen heeft TNO Arbeid niet alleen een collectionerings-, maar ook een bewaarfunctie. Deze scripties worden dan ook niet gesaneerd, behalve als er een handelseditie van het document verschijnt. Uiteraard geldt de bewaarfunctie dan voor de handelseditie. Voor de (overige) grijze literatuur, zoals rapporten en scripties van (wetenschappelijke) instituten, geldt ook een bewaarfunctie. Deze vervalt echter als er een handelseditie van deze documenten bestaat of uitkomt. In dat geval zijn de saneringsrichtlijnen voor overige boeken en rapporten van toepassing.

Overigens is de aanschaf van handelsedities van hiervoor genoemde organisaties – met uitzondering van publicaties van TNO Arbeid – in 2002 en 2003 aanmerkelijk vermindert. Van een noemenswaardig aantal van deze – veelal non-profit- organisaties is toestemming verkregen om publicaties in elektronische vorm via de AB-NL toegankelijk te maken.

9.7 Overige boeken en rapporten en seriewerken

Voor alle overige boeken en rapporten (officiële publicaties met ISBN-nummer) is een bewaartermijn van in beginsel 10 jaar van toepassing. Uitzondering vormen die publicaties waarin een bijzonder onderzoek of onderwerp is beschreven dat daarna niet meer in gepubliceerde vorm is herhaald. Deze blijven in de collectie. Dit soort publicaties zal met behulp van Arboprofessionals getraceerd worden. Sinds 2002 zijn meer statistische gegevens over het gebruik van de collectie door arboprofessionals beschikbaar. Veel geraadpleegde publicaties van meer dan 10 jaar oud blijven voor de collectie behouden. Omgekeerd zullen niet geraadpleegde publicaties van tussen de drie en tien jaar oud eerder gesaneerd worden. Vanaf 2004 zullen arboprofessionals meer bij het aanschaf- en saneerbeleid worden betrokken. In hoofdstuk 7.1 is reeds vermeld dat beroepsverenigingen en kenniscentra middels een zogenaamd correspondentennetwerk of adviesgroep een definitieve bijdrage gaan leveren aan het collectiebeleid (inclusief sanering) van de AB-NL.

Seriewerken behandelen we zoals gewone monografieën met dit verschil dat de bewaartermijn van 10 jaar pas ingaat op het moment dat het laatste deel van de serie is verschenen. Een ander verschil is dat seriewerken bij beoordeling over sanering ook in de collectie blijven als er (nog) geen vergelijkbaar nieuwer seriewerk over hetzelfde onderwerp is verschenen en/of aangeschaft.

9.8 Tijdschriften en tijdschriftartikelen

Voor in de catalogus opgenomen tijdschriftartikelen gelden dezelfde saneringsrichtlijnen als voor overige boeken en rapporten. Bij de tijdschriften die in de collectie staan is het van belang of er in een bepaalde aflevering een in de catalogus opgenomen tijdschriftartikel staat. In die situatie blijft de betreffende aflevering voor de collectie behouden overeenkomstig de bewaartermijn van 10 jaar, maar met uitzondering van die artikelen waarin een bijzonder onderzoek of onderwerp is beschreven dat daarna niet meer in gepubliceerde vorm is herhaald. Deze blijven langer in de collectie.

Voor het overige gelden de volgende bewaartermijnen voor tijdschriften:

- tijdschriften die meer dan één keer per maand verschijnen: één jaar;
- overige tijdschriften: 5 jaar.

Voor een aantal kerntijdschriften heeft de AB-NL een bewaarfunctie. Deze worden vooralsnog niet gesaneerd:

- arbeidsomstandigheden;
- arbeidsomstandigheden concreet;
- maandblad voor arbeidsomstandigheden;
- tijdschrift voor Arbowedenschap;
- veiligheid.

Het opzeggen van een abonnement op een tijdschrift is afhankelijk het onderwerp of kerngebied van het tijdschrift en de hoeveelheid voor de catalogus geselecteerde artikelen uit het tijdschrift in een bepaalde periode.

9.9 Elektronische documenten

In beginsel bestaat er geen verschil tussen saneringsrichtlijnen voor fysieke en voor elektronische documenten. Als er een elektronische versie verschijnt van een fysiek document dat reeds in de collectie is opgenomen, dan zal het fysieke document worden gesaneerd. Dit betreft vrijwel uitsluitend grijze literatuur waarvan de licentierechten vrij zijn. Uitgeversliteratuur kan veelal niet in elektronische vorm in de catalogus komen, voor zover deze literatuur al in elektronische vorm bestaat.

10 Organisatie van het collectiebeleid

Tot nu toe heeft de AB-NL een selectieprofiel op basis van trefwoorden gemaakt als selectie bij de aanschaf van literatuur op het gebied van arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie. Met dit profiel beoogt de AB-NL het kwantitatieve doel te bereiken van een collectie die tenminste voor 80 procent uit nationale en internationale bronnen op de drie kerngebieden bestaat. Zoals in hoofdstuk 7.1 is aangegeven zal de AB-NL in 2004 een correspondentennetwerk of adviesgroep instellen om de collectie door te lichten. Deze groep van deskundigen (arboprofessionals) wordt naast een oordeel over de kwantiteit van de collectie (is de collectie compleet?) ook een oordeel over de kwaliteit van de collectie (is de collectie representatief?) gevraagd.

Verder zijn ook gebruikers van de collectie veel meer bij het collectiebeleid betrokken. Daartoe is in 2002 een gebruik(er)sonderzoek uitgevoerd⁵. Ook gegevens over gebruik en gebruikers van de collectie gaan in toenemende mate deel uitmaken van het collectiebeleid. Dat zijn behalve polls of gebruikersonderzoeken ook (technische) gegevens als logs van zoekacties, aantal uitleningen en raadplegingen, vragen van helpdesks en monitoring. Ook kunnen gebruikers sinds december 2003 via de rubriek 'Publicaties' op www.arbo.nl zelf publicaties aanmelden voor de collectie van AB-NL en opmerkingen over de collectie geven. Verder kunnen gebruikers bij een niet-geslaagde zoekactie in de AB-NL aangeven hoe zij gezocht hebben. Dat leert ons iets over zoektermen en zoekgedrag van gebruikers, dat moet resulteren in aanpassing en verbetering van de zoekfaciliteiten van de AB-NL.

Tenslotte mag het duidelijk zijn dat deskundigen en gebruikers niet alleen een rol gaan spelen bij de aanschaf, maar ook bij het saneren van de collectie.

Kortom: **vraagsturing** staat **centraal** in het collectiebeleid van de AB-NL vanaf 2004. **Kernactiviteit** is niet meer de coördinatie van de collectie door een professional in dienst van de AB-NL (aanbodgericht), maar de concrete **koppeling** van het collectiebeleid **met het veld**, met de arboprofessionals (vraaggericht).

Voor het opstellen van een collectievormingsprofiel wordt de bestaande collectie jaarlijks geanalyseerd door een overzicht te maken van kosten/uitgaven, aanwinsten per rubriek, saneringen per rubriek, uitleengegevens, gebruiksgegevens en doorlooptijd van het document (ontvangstbeschikbaarheid). Vervolgens moet worden vastgesteld of de collectie aan de doelstellingen beantwoordt op grond van het collectievormingsprofiel, een subjectieve beoordeling door deskundigen, checklists en gebruik(er)sonderzoeken.

Deze activiteiten moeten de kwaliteit van de vakliteratuurcollectie zo hoog mogelijk houden. De kwaliteit moet hoog zijn wil de collectie een bijdrage leveren aan het kunnen handelen van arbodeskundigen conform de stand van de techniek, wetenschap en regelgeving.

---

⁵ Willemsen, M., G. Reinders, Informatiebehoefte en zoekgedrag van arboprofessionals, februari 2003

A Arbowebwijzer

Ten behoeve van het opbouwen van deze deelcollectie is gebruik gemaakt van de websites, zoals deze aan de orde zijn gekomen in het onderzoek “Arbo op Internet”, de website-evaluatie van www.arbo.nl. Ook is gekeken naar onderzoeken die een rol gespeeld hebben in het in kaart brengen van de ArboKennisInfrastructuur. De daarin vermelde organisaties waren aanleiding om de websites van deze organisaties nader te bekijken.

Daarnaast is met gebruik van zoekmachines, het volgen van hyperlinks een verzameling van websites opgebouwd.

Slechts die websites zijn uiteindelijk beschreven in het databestand, die toegevoegde waarde hebben voor de doelgroepen (meer dan reclame-site) en die informatie of kennis bieden op het kennisdomein Arbo, verzuim en reïntegratie.

In de beschrijving van de websites wordt met name in kaart gebracht dat wat de website aan informatie of kennis heeft te bieden op het kennisdomein. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde SZW-thesaurus. De wijze waarop websites beschreven worden ligt vast in een Handboek, waarbij uitgegaan wordt van de Dublin Core.⁶

De URL's van de beschreven websites en webpagina's zijn opgenomen in een “spider”. Aan de hand waarvan regelmatig vastgesteld kan worden of er veranderingen op de websites zijn of de URL's nog bestaan en of op basis van deze zaken de beschreven website gemuteerd dient te worden.

De AB-NL beoordeelt in hoeverre de aangeboden website valt binnen het kennisdomein en of de website informatiewaarde heeft of toevoegt aan gebruikers uit de gedefinieerde doelgroepen.

---

⁶ Handboek Arbowebwijzer (op basis van de Dublin Core), 27 juni 2002.

B Arbo Informatiebestanden

In 2000 is door het Ministerie van SZW aangegeven dat andere relevante bibliotheken, kenniscentra op het kennisdomein Arbeidsomstandigheden, verzuim en reïntegratie toegankelijk gemaakt dienen te worden via www.arbo.nl. Hiertoe heeft SZW een project “Arbo-Internet-Bibliotheken” gefinancierd⁷.

Door het aanbieden van een dataset via www.arbo.nl hebben de doelgroepen toegang tot meerdere, betrouwbare informatiebestanden, die hen kunnen ondersteunen in hun zoektocht naar betrouwbare, actuele informatie op het genoemde kennisdomein.

Tegelijkertijd geeft deze activiteit SZW zicht op het palet aan initiatieven, dat een bijdrage levert aan het faciliteren van de arboprofessionals in hun zoektocht.

In het samenstellen van de collectie “Arbo Informatie Bestanden” ligt de nadruk op het beschrijven van de nationale, publiek toegankelijke bibliotheekcatalogi en gegevensbestanden op het kennisdomein. Voor een deel worden ook internationale bibliotheekcatalogi en gegevensbestanden opgenomen, voor zover zij toegevoegde waarde of unieke waarde hebben voor de arboprofessionals in Nederland.

Zo zijn onder meer alle belangrijke catalogi en scriptiebestanden van universiteitsbibliotheken opgenomen, de literatuurbestanden van de vier kenniscentra, de bibliotheek van het Landelijk Centrum voor Verpleging en Verzorging (LCVV) en de centrale catalogus van de National Library of Medicine (Medline) van de Verenigde Staten. In de database zijn de samenstelling en actualiteit van de collecties, de aanwezigheid van specifieke arbothema's in de collecties, en de presentatie en wijze van zoeken en selecteren in de bibliotheekcatalogi en gegevensbestanden beschreven. Tevens is aangegeven of de collecties vrij doorzoekbaar zijn of dat een lidmaatschap/contributie of andere wijze van betaling is vereist.

Er is ten behoeve van de beschrijving van de catalogi en gegevensbestanden een handboek samengesteld, op basis waarvan er sprake is van uniforme beschrijving.⁸

De database of catalogus **Arbo Informatie Bestanden (AIB)** bevat eind 2003 een uitgebreide beschrijving van meer bijna 100 bibliotheekcatalogi en gegevensbestanden waar arboliteratuur en arbogegevens zijn te vinden.

Ter ondersteuning van de actualiteit van de database zijn de beschrijvingen opgenomen in een “spider”, die controleert of de URL beschikbaar is.

---

⁷ Zie Aanvullende werkzaamheden voor 2001, Gerard Reinders, TNO Arbeid, mei 2001, pg. 4.

⁸ Handleiding Arbo Internet Bestanden (op basis van de Dublin Core en het Handboek Arbowedwijzer, 31 juli 2002).

C Tabel sanering

Type document	Bewaren/vervangen	Overige opmerkingen
9.1 Handboeken en naslagwerken	- Via abonnement (1): Bij ontvangst nieuwe versie oude versie vervangen - Via selectie (2) Tweejaarlijkse controle op nieuwe versies.	Tweejaarlijks: (1) besluit of abonnement wordt voortgezet (2) besluit over aanschaf nieuwe versie
9.2 Jaarboeken en statistieken	- Periodieke publicaties met belangrijke gegevens (UWV, CBS enz.): Bewaartermijn: 10 jr. - Jaarboeken/ Statistieken op de 3 kerngebieden: Bewaartermijn: 3 jr. - Overige jaarboeken/ statistieken: jaarlijks vervangen	Uitzondering: - Statistieken ILO: Bewaartermijn 10 jaar. - Arbojaarboek: Bewaarfunctie (niet saneren)
9.3 Jaarverslagen	- Bewaartermijn: 3 jr.	- Jaarverslagen van een vijftal organisaties worden uitsluitend als elektronisch document opgenomen
9.4 Wet- en regelgeving	- Doorgaans geen sanering, maar aanvulling/wijziging op bestaande wetteksten.	- Driejaarlijkse controle op relevantie en actualiteit van wet- en regelgeving
9.5 Normen	- Bij uitgave van nieuwe versie bestaande norm direct vervangen/saneren..	- zie hoofdstuk 8.1: Pay per view
9.6 Rapporten TNO Arbeid, scripties en (andere) grijze literatuur	Bewaarfunctie: - Rapporten van TNO Arbeid (en voorgangers): in AB-NL (elektronisch of folio) en in archiefkast (folio). - Scripties van gecertificeerde arbo-opleidingen (HVK, NSPOH): elektronisch of folio. - Overige grijze literatuur (scripties, proefschriften, wetenschappelijk onderzoek): bewaarfunctie	- Scripties van gecertificeerde arbo-opleidingen: vanaf 2003 uitsluitend elektronisch. - Overige grijze literatuur: als er handelseditie van deze literatuur is uitgegeven geldt de saneringsrichtlijn voor overige boeken en rapporten (zie hoofdstuk 9.7)
9.7 Overige boeken en rapporten en seriewerken	- Boeken en rapporten: bewaartermijn 10 jr. met uitzondering van unieke onderzoeksrapporten en (nog) veel geraadpleegde publicaties. - Seriewerken: idem	- Boeken en rapporten van 3 á 10 jaar oud eventueel saneren bij geen of minimale raadpleging. - Bij seriewerken gaat bewaartermijn in op het moment dat laatste deel uit de serie is verschenen.
9.8 Tijdschriften en tijdschriftartikelen	- Tijdschriftartikelen die in de catalogus zijn beschreven: bewaartermijn 10 jr. met uitzondering van die artikelen waarin een uniek onderzoek/onderwerp is beschreven. - Tijdschriften die meer dan 1 keer per maand verschijnen: bewaartermijn 1 jr. - Tijdschriften die maandelijks of minder verschijnen: bewaartermijn 5 jr.	Voor de volgende tijdschriften geldt een bewaarfunctie: - Arbeidsomstandigheden; - Arbeidsomstandigheden concreet; - Maandblad voor arbeidsomstandigheden; - Tijdschrift voor arbowetenschap; - Veiligheid.
9.9 Elektronische documenten	- Identiek aan saneringsrichtlijnen voor documenten in folio - Bij verschijnen elektronische versie van document de folioversie verwijderen.	

D Selectieprofiel trefwoorden

Trefwoorden arbeidsomstandigheden:	UDC-code:
Arbidsomstandigheden werkomstandigheden werkomgeving	331.82
Arbidsomstandigheden arbowet	331.82 (094.5)
Arbobesluit	331.82 (094.57)
Arboregeling	331.82 (094.58)
Arbo-raad	331.82.008.4
Ongezonde of gevaarlijke arbeidsomstandigheden	331.821
Seksuele intimidatie	331.82:343.54
Bedrijfsgezondheidszorg (Bedrijfsgeneeskunde)	331.822
Bedrijfsgeneeskundige dienst / Bedrijfsgezondheidsdienst	331.822.8
Bedrijfsverpleegkundigen bedrijfsartsen	331.822.8.08
Deskundige diensten arbodiensten	331.822/.823
Sociaal-medische begeleiding	331.822:331.4.078
Veiligheidsdiensten	331.823.8
Veiligheidspersoneel veiligheidsdeskundigen	331.823.8.08
A&O-deskundigen	331.824.8.08
Arbobeleid bedrijven	331.82:65.011.1
Arbeidsdeskundigen	331.825.8.08
Trefwoorden verzuim / arbeidstijden:	UDC-code:
Arbeidstijden werktijden arbeidsduur	331.81
Tijdsbesteding	331.81"37"
Arbeidswet arbeidstijdenwet	331.81(094.5)
Werktijdenbesluiten arbeidswet arbeidstijdenbesluit	331.81(094.57)
Jongerenstatuut	331.81-053.6(094.5)
Nachtarbeid	331.81"345"
Dagelijkse arbeidsduur	331.81"42"
Werkweek wekelijkse arbeidsduur	331.81"43"
Jaarlijkse arbeidsduur	331.81"45"
Flexibele, variabele, glijdende arbeidstijden	331.811.24
Ploegendienst continu-arbeid ploegenarbeid	331.811.314
Part-time arbeid deeltijdarbeid	331.811.32
Tijdelijke deeltijdarbeid	331.811.32"742"
Rusttijden arbeidspauze	331.811.5
Bedrijfstijdverkorting bedrijfstijdverlenging	331.811.6
Vrije tijd	331.811.8
Arbeid op zondagen en feestdagen	331.813
Overwerk	331.814
Feestdagen	331.815
Ongeoorloofd verzuim	331.816
Absenteïsme arbeidsverzuim geoorloofd verzuim	331.817
Ziekteverzuim sociaal verzuim	331.817.2
Ziekteverzuimbegeleiding	331.817.2:331.48.078
Ziekteverzuimbeleid	331.817.2:65.011.1
Buitengewoon verlof sociaal verlof educatief verlof	331.817.4
Zwangerschap- en bevallingsverlof ouderschapsverlof	331.817.41
Zorgverlof verzorgingsverlof calamiteitenverlof	331.817.42
Sabbatsjaar tijdelijke uittreding loopbaanonderbreking	331.817.45

Snipperdagen betaald verlof vakantie	331.817.5
Vakantiespreiding	331.817.5''724''
Verlofsparen spaarverlof	331.817.5''738''
Vakantiekassen	331.817.55
Tropenrooster vorstverlet	331.817.6
Onbetaald verlof	331.817.8
Trefwoorden reïntegratie / bevordering deelname arbeidsproces:	UDC-codes:
Bevordering deelname aan arbeidsproces	331.58
Indienstneming van jeugdigen	331.58-053.6
JWG jeugdwerkgarantiewet	331.58-053.6(094.5)
Indienstneming van migranten etnische minderheden	331.58-054.7
WBEAA wet samen	331.58-054.7(094.5)
Indienstneming van gehandicapten	331.58-056.26
Wet arbeid gehandicapte werknemers WAGW	331.58-056.26(094.5)
Indienstneming van chronisch zieken	331.58-056.42
Positieve actie	331.581
Beroepsrehabilitatie reïntegratie arbeidsgehandicapten	331.582.2
Wet REA	331.582.2(094.5)
Sociale werkvoorziening sociale werkplaatsen	331.582.22
Wet sociale werkvoorziening WSW	331.582.22(094.5)
Bevordering van arbeid door vrouwen	331.582.3
Herintreding door vrouwen herintreedsters	331.582.33
Bevordering van arbeid door ouderen	331.582.4
Overbruggingsregelingen voor werkzoekenden	331.582.6
Uitkeringen bij scholing of omscholing	331.582.8
Bevordering van herscholing of omscholing	331.586
Overige relevante trefwoorden:	UDC-codes:
Invloed van gevaarlijke stoffen	613.632
Arbeidshygiëne beroepshygiëne	613.6
Fysieke arbeidsbelasting	331.441
Psychische arbeidsbelasting	331.442
Werkdruk	331.442.1
Geswstelijke overbelasting stress	613.867
Invloed van fysische verschijnselen (fysische factoren)	613.64
Persoonlijke beschuttingsmiddelen	614.89
Afwijkend gedrag agressie	301.151.58
Arbeidsveiligheid bedrijfsveiligheid	614.8
Arbeidsongeschiktheid	368.4.015
Ongevallen arbeidsongevallen bedrijfsongevallen	614.8-02
Organisatie van de arbeid	331.87
Convenanten (Arboconvenanten)	347.452
Risico-analyse storingsanalyse checklistst	614.8-027.1
Beroepsziekten	613.62
Ergonomie	65.015.11
RSI	616.73
Sociale verzekeringen sociale zekerheid	368.4
Sociale verzekeringsgeneeskunde	368.4.06
Dissertaties proefschriften scripties	(043.3)
Onderzoek onderzoeksrapporten	(047.31)

Adviezen	(049.3)
Leerboeken studieboeken	(075)
Case studies	(078.7)
Richtlijnen	(083.7)
Normen normbladen	(083.75)
Controlelijsten checklists	(083.81)
Wetgeving regelgeving	(094)
Internationale overeenkomsten verdragen en richtlijnen	(094.2)
Wetten	(094.5)
Wetsontwerpen wetsvoorstellen	(094.5.041)
Algemene maatregelen van bestuur koninklijke besluiten	(094.57)
Uitvoeringsbesluiten ministeriële beschikkingen	(094.58)
Jurisprudentie	(094.91)
Statistieken	(0:31)
Publicaties van de sociale partners	(0:331.88)
Publicaties van de vakbeweging	(0:331.881)
Publicaties van werkgeversorganisaties	(0:331.882)
Publicaties van internationale organisaties	(0:341.1)
